

Eerst zaken doen, dan pas de regels ?

Drs. M.H. van der Kuil RI
marcel@iq-consulting.com

Regels zijn nuttig en nodig, daar zijn we het allemaal over eens. Maar in de praktijk wordt er anders tegen aangekeken als de bedrijfsbelangen niet gediend worden met die regels. Sterker nog: regels worden vaak als nuttig gezien om de concurrentie in toom te houden, maar als belemmerend voor de echte 'free enterprise' van het eigen bedrijf. Er is sprake van een crisis in de bancaire sector: hebben we voor het oplossen daarvan meer of juist minder regels nodig ?

Een spel is leuk om te spelen, als de regels een duidelijk kader geven, maar ook enige ruimte laten voor initiatief en creativiteit. Een voetbalwedstrijd met een slappe scheidsrechter is de moeite niet waard om naar te kijken, terwijl een voetbalwedstrijd met een strenge scheidsrechter de zaak juist extra spannend kan maken. Het is voor een ploeg leuk om altijd te winnen, maar het is voor de (neutrale) kijker leuker om naar een echte wedstrijd te kijken, waarin de beste kan winnen, door de regels of desnoods ondanks de regels.

In de vorm van Basel-II hebben banken met een flink pakket regels te maken. Deze regels zijn er niet voor spek en bonen, want deze raken de kern van de bedrijfsvoering. Het is dus niet zo dat banken moeten kiezen tussen 'zaken doen' of 'aan de regels voldoen'. De essentie van Basel-II is juist dat er een concurrentie-voordeel ontstaat als banken toegevoegde waarde creëren door innovatie in de bedrijfsprocessen door te voeren. Nu is het duidelijk dat de huidige crisis niet helpt.

Aan de andere kant, om met de woorden van Johan Cruijff te spreken, is het de kunst om dit nadeel in een voordeel om te zetten. De huidige crisis geeft voldoende kansen en dat is duidelijk te zien, bijvoorbeeld vanuit het perspectief van Ping An, de Chinese verzekeraar annex investeerder die goede zaken doet in Europa. Dat is de echte 'free enterprise', of we het nu leuk vinden of niet. Het is essentieel voor banken, centrale banken en toezichhouders om hierin mee te bewegen en om zich aan te passen aan de veranderende context. Een focus op het verkrijgen van stabiliteit op de korte termijn, 'coute que coute', als doel op zich, is niet verstandig en zelf contraproductief.

Wel is het van groot maatschappelijk belang dat er in deze sector, waarin veel concentratie en globalisering plaatsvindt, voldoende regels gehandhaafd blijven, om te zorgen dat voldoende concurrentie en continuïteit gewaarborgd blijft en om te voorkomen dat de spelers die 'toevallig' wat meer liquiditeit of financiële middelen hebben, het ene na het andere koopje kunnen binnenhalen.

De bancaire sector is een trotse en machtige sector. De sector beleeft nu moeilijke tijden en er is een zekere lobby opgestart tegen regelgevers, beleidsmakers en rating agencies, die duidelijk moet maken dat 'al die regels niet werken'. Dit is echter een 'loosing strategy'. De huidige crisis kan beter aangepakt worden als men zich gaat aanpassen aan de nieuwe omstandigheden. Er zullen alleen maar meer en complexere regels komen. En die regels zullen veel banken dadelijk ook keihard nodig hebben, om te overleven en om de markt in balans te krijgen en te houden.

Basel-II is geïmplementeerd. Het is tijd voor de volgende stap. Waar blijft 'Basel-III' ? •